
Indholdsfortegnelse

Modul 3	1
Web-søgninger	1
Bogmærke:	1
Web-adressers opbygning:	1
Søgemaskiner:	2
Skolernes database service (SKODA)	5
Bibliotek.dk	5
Danmarks Statistik	5

Modul 3

Internettet (W orld W ide W eb = www) er både en skatkiste og en junkbod med 'juveler' og 'skrammel' i skøn forening. Der er milliarder af hjemmesider og millioner af udbydere, og hvem som helst kan uploade en side på web. Derfor er det afgørende at søge bevidst og kritisk.

For at få adgang til ressourcerne på Internet skal man bruge en browser, dvs. et program, som kan kommunikere med alle de millioner servere, som er tilknyttet Internet. Vejledningsmaterialet til dette modul er rettet mod browseren Internet Explorer men der findes andre browsere som Netscape og Opera.

Web-søgninger

Søgning via kendt adresse:

I mange sammenhænge oplyses vi om Internetadresser: på TV, i aviser og tidsskrifter, reklamer mm., og ønsker man at besøge en af disse, åbnes programmet Explorer og adressen skrives ind i browserens adresselinje hvorefter der trykkes på retur-tasten.

1. Skriv flg. adresse i adresselinjen og tryk på returtasten: fc-web.supportcenter.dk

Bogmærke:

De sider, man ønsker at vende tilbage til, kan gemmes som 'bogmærker' /foretrukne på computeren, således at man senere kan klikke på bogmærket /foretrukne frem for at skulle skrive hele adressen igen i adressefeltet. - se vejledning til Internet
[<http://info.aarhusakademi.dk/IT.asp?sub=Vejledninger&vejledning=Vejledninger%20til%20interne> t]

Web-adressers opbygning:

En adresse som denne <http://www.uvm.dk/gymnasie/almen/vejledninger/undervishf.htm> fortæller flg.:

- *http* = hyper text transfer protocol, det sprog computerne taler på www.
- *www* = world wide web - de fleste adresser begynder med www for at angive at vi er på nettet.
- *uvm* = undervisningsministeriet er den aktuelle udbyder.
- *.dk/* = adressens landekode. Eksempler på andre landekoder:

- uk (England)
- de (Tyskland)
- se (Sverige)

I USA opererer man i stedet med domænebetegnelser:

- com (kommercielt websted)
- org (organisationer og foreninger)
- gov (regeringsinstitutioner)
- edu (undervisningsinstitutioner)
- mil (USA's militær) osv.
- *gymnasie/* = underbibliotek/undermappe på værtscomputerens harddisk. En undermappe med titlen index viser at man er på startsiden.
- *almen/* = underbibliotek/mappe, som fortæller at vi er under de almene gymnasiale uddannelser.
- *vejledninger/* = endnu en undermappe, som angiver at det handler om vejledninger til de gymnasiale uddannelser.
- *undervishf.htm* = den aktuelle hjemmeside. Hjemmesidedokumenter har altid efternavnet htm(l). Du kan dog efterhånden finde flere og flere hjemmesider som er databasedrevne dvs. at siden dynamisk opbygges når man klikker på den. Siderne kan her f.eks. have endelserne *.asp, *.php, *.nsf og mange andre. I disse tilfælde kan siden ikke altid direkte gemmes som bogmærke.

Denne logiske opbygning af webadresser gør det muligt at gætte sig til mange adresser, fx. er Dagbladet Informations hjemmeside <http://www.information.dk> [<http://www.information.dk/>]

1. Hvad er adressen på Folketinget? Hvad er adressen på Danmarks Meteorologiske Institut? Hvad er adressen på det amerikanske tidsskrift Newsweek?
2. Hvilken af flg. adresser tror du tilhører den amerikanske præsident:

www.whitehouse.org www.whitehouse.com www.whitehouse.gov

Identificere afsenderen:

For at kunne vurdere kvaliteten og troværdigheden af en Internetside er det vigtigt at kunne identificere afsenderen, og sider i undermapper kan være vanskelige at identificere mht. afsenderforhold.

Hvis du placerer markøren bag den sidste del af adressen og sletter led for led kan du komme frem til webstedets hovedside og der (forhåbentlig) se hvem, der udbyder siden.

1. Hvem tilhører fx. denne adresse:
<http://www.lse.ac.uk/Giddens/lectures.htm#Bookmark99-00lectures>
[<http://www.lse.ac.uk/Giddens/lectures.htm#Bookmark99-00lectures>]

Søgemaskiner:

Rundt om i verden er der placeret nogle megastore maskiner, hvis eneste formål er konstant at surfe

rundt på Internet for at registrere, hvilke sider der findes og hvor. Disse maskiner, som kaldes søgemaskiner eller søgerobotter, er en af Internettets store styrker, da man kan finde oplysninger om hvad som helst, blot man søger rigtigt.

Maskinerne arbejder efter forskellige 'regler' og prioriterer forskelligt, derfor kan man opnå forskellige søgeresultater afhængigt af hvilke søgemaskiner man bruger. (se beskrivelsen af maskinerne i linket til venstre).

Indenfor de seneste år er en ny type opstået: meta søgemaskiner. Disse maskiner kombinerer søgninger fra flere søgerobotter.

Eksempler: Søgemaskine: Google [<http://www.google.dk/>] Metasøgemaskine: Ixquick [<http://www.ixquick.com/>]

1. Lav en sammenlignende ordsøgning på 3 af de søgemaskiner, du finder i oversigten over søgemaskiner til venstre. Søgeord: wimbledon skrives i søgefeltet. Hvilken maskine placerer den officielle Wimbledon hjemmeside tidligst på listen over søgeresultater?
2. Gentag evt. en sammenlignende søgning med et ord du selv vælger.

Billedsøgning:

Nogle søgemaskiner kan begrænse søgningen til fx. musik eller billeder. (Se vejledning til Internet [<http://info.aarhusakademi.dk/IT.asp?sub=Vejledninger&vejledning=Vejledninger%20til%20internet>]).

1. Hvem har malet billedet Nighthawks ? Find en udgave af billedet og gem det på dit eget H-drev.

Jo mere man har gennemtænkt sin søgning på forhånd (dvs. gjort sig bevidst om hvad man helt nøjagtigt søger efter), og jo mere man præciserer sin søgning, jo hurtigere når man et resultat. I de følgende opgaver skal du finde faktuelle oplysninger af forskellig art til illustration af nogle af nettets muligheder:

1. Hvornår levede PH (Poul Henningsen) og hvad er han bl.a. kendt for?
2. Hvad er vejrudsigten for i morgen i Århus?
3. Hvad er navnene på studievejlederne på Århus Akademi?
4. Hvor højt er Himmelbjerget?
5. Hvordan laver man valnøddesnaps? Find en opskrift og gem den som ren tekst på dit H-drev.
6. Den kunstner, som har malet de billeder, som hænger ved trapperne til 1.sal på Akademiet, er Søren Elgaard. Hvad laver han udover at male?

Avanceret søgning

Ikke alt der skinner er guld... og det fabelagtige Internet er en sand tidsrøver, hvis man ikke mestrer en god søgeteknik.

Det helt afgørende er de refleksioner og overvejelser, som ligger før selve søgningen. Det er vigtigt at lave en søgestrategi:

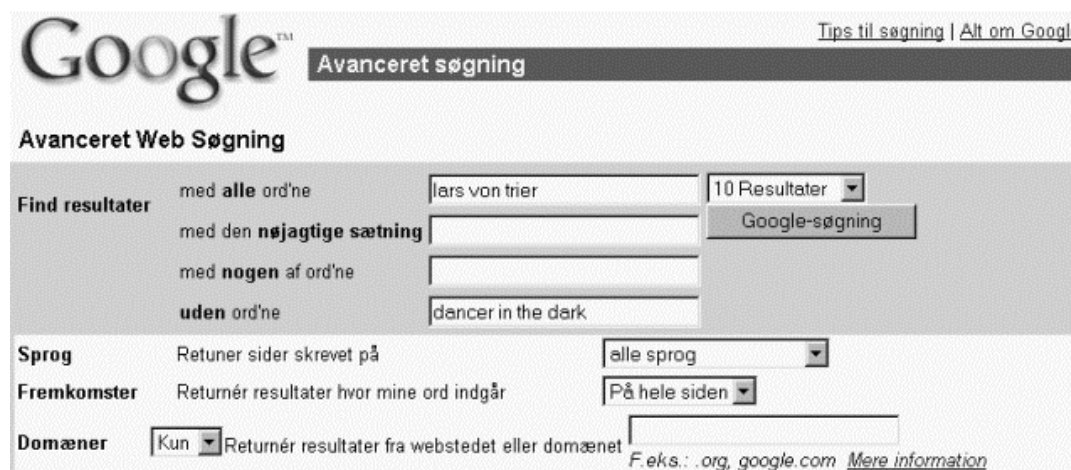
Søger man efter musik eller billeder vælger man én af de søgemaskiner, som kan isolere søgningen til det (se vejledning til Internet

[<http://info.aarhusakademi.dk/IT.asp?sub=Vejledninger&vejledning=Vejledninger%20til%20interne> t]).

Søger man tekst, som der er mest af på www, kan man definere sin søgning, så det værste skrammel (muligvis) frasorteres.

Det handler om at præcisere sin søgning, så maskinen finder lige det man leder efter, og det er ikke hensigtsmæssigt at skulle gennemse flere tusinde søgeresultater før end man når frem til relevant materiale.

Mange søgemaskiner, fx Google [<http://www.google.dk/>] (<http://www.google.dk>) giver mulighed for at indskrænke søgningen til helt bestemte ord eller ordsammensætninger. Når man på startsideen klikker på Avanceret søgning får man dette skærmbillede:

Ved at udfylde alle felter kan man begrænse sin søgning.

En anden metode kan være at anvende de såkaldte Booleske operatører [<http://www.feriepatruljen.dk/guide/bool.htm>] .

Søgemaskinerne understøtter forskellige metoder, og disse oplyses der om på søgemaskinens startside.

1. Lav flg. 2 søgninger på en søgemaskine: Først søger du på ordene dancer in the dark og noterer dig hvor mange resultater maskinen fanger. Dernæst gentager du søgningen, men denne gang med ordene i anførselstegn : " dancer in the dark " . Formodentlig bliver antallet af søgeresultater kraftigt reduceret.

I første søgning fandt maskinen ALLE de dokumenter, hvori hvert ord optræder, og i anden søgning fandt den kun de dokumenter hvori ordene optræder i sammenhæng.

Prøv i de følgende opgaver at begrænse og definere dine søgninger:

1. Hvornår blev Margaret Thatcher premierminister?
2. Hvad hed gruppen TV2's første plade og hvornår udkom den?
3. Ridley Scott's film Blade Runner er baseret på en roman. Hvad hedder den og hvem har skrevet den?

Emnesøgning

Hvis man ønsker overblik over et bestemt emne og ikke helt ved hvad man leder efter, kan man benytte én af de maskiner, som giver mulighed for emnesøgning. Fordelen ved emnesøgning er at

man kan komme vidt omkring og derved måske finde materiale, man ellers aldrig ville have fundet. Ulempen er at denne metode er meget tidskrævende.

1. Prøv at klikke dig rundt i et emne på én af flg. maskiner: Den danske Jubii [<http://www.jubii.dk/>] eller den globale Yahoo [<http://www.yahoo.dk/>].

Skolernes database service (SKODA)

Århus Akademi abonnerer på Skoda, og for at bruge ressourcerne i databasen skal du anvende det BrugerID og kodeord, du får udleveret af din lærer.

På Skoda's startside [<http://www.sdb.dk/>] (<http://www.skoda.emu.dk>) får du et overblik over ressourcerne:

Klik på linket "Om databaserne" for at få mere at vide om de enkelte tjenester.

Når du klikker på en tjeneste bliver du afkrævet BrugerID og kodeord. (se Skodavejledning til venstre).

1. Find i én af avisdatabaserne i Infomedia en artikel om én af sommerens musikfestivaler. Gem artiklen på dit H-drev.
2. Find i Polfoto et billede af en dansk musiker og gem det på H-drevet.
3. Åbn artiklen i Word og sæt billedet af musikeren ind i artiklen med tekstombrydning (se evt. modul 2). Gem Word-dokumentet på dit H-drev.
4. Send dokumentet til din sidemand som vedhæftet bilag fra din Mailbox på konferencesystemet.

Er der mere tid tilbage bør du orientere dig i de andre tjenester på Skoda.

Bibliotek.dk

Bibliotek.dk er Dansk BiblioteksCenters hjemmeside og en meget god ressource til at finde oplysninger om bøger og forfattere

1. Hvem skrev bogen Neuromancer og hvornår udkom den?

Danmarks Statistik

På Danmarks statistiks hjemmeside [<http://www.dst.dk/>] (www.dst.dk) kan du finde mange nyttige oplysninger om Danmarks befolkning, økonomi, miljø og meget mere:

Undersøg følgende:

1. Hvor mange danskere hedder Zacharias ?
2. Hvor mange drengebørn blev født i 1999 af mødre på 15 år?
3. Hvad var bruttoansøgertallet for asylansøgere fra Pakistan i 2. kvartal 2003 sammenlignet med 2. kvartal 2001?